467. štev. V Ljubljani, ponedeljek dne 14. aprila 1913. Leto II.

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravništvu mesečno K 1·20, z dostavljanjem na dom K 1·50; s pošto celoletno K 20·—, polletno K 10·—, četrtletno K 5·—, mesečno K 1·70. — Za inozemstvo celoletno K 30·—. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEOVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118

Atentat na španskega kralja.

Bombardma Skadra se nadaljuje. — Crna gora ne odneha. — Masakri kristjanov. — Velikanski viharji.

Zanimiv spomin.

Koliko je vredna Črna gora.

Ko je te dni svet čital, da dobi kralj Nikita 20 milijonov, ako odneha od Skadra, se je marsikdo začudil, češ saj toliko ni vredna cela Črna gora.

Črna gora sama po svoji zemlji in po svojih zakladih res ni bogata. Tem bolj važna je njena lega in to bo plačala Evropa z 20 milijoni — samo, da pojde stvar po njeni volji naprej.

Nemški listi so na razne načine zmerjali Nikito zaradi njegove neustrašenosti: rekli so mu, da je trmast, predrzen in sploh — da bi ga morala Evropa kaznovati za njegovo neubogljivost. Eni so mu nadeli ime: »Nikita Drzni«, drugi »Nikita cunctator« (obotavljavec), tretji so mu rekli: »Zwergkönig«, in četrti so ga nagnali z ubijalcem, roparjem, ovčjim tatom itd.

Nikito vse to ni motilo — streljal je naprej — in Skader se je že tresel. Nikita je vedel, kaj dela. Ni se bal niti šestih velesil. Pozna evropsko politiko in je vedel, kako važno lego ima Črna gora. Zato ni odnehal, dokler se mu ni ponudila visoka vsota 20 milijonov.

Pred sto leti.

Najbolj so se nemški listi jezili nad Nikito, da si upa celo šestim velesilam kljubovati. Nikita se je res izborno držal. Prvi je začel vojno dne 8. oktobra 1912. in zadnji je prenehal boj dne 10. aprila. Torej pol leta je vzdržal — in nazadnje je skoraj celi Evropi napovedal vojno. Kaj takega nima primere v svetovni zgodovini. Iz tega se vidi, koliko važnost ima Črna gora, ako si upa njen vladar tako postopati. Zastonj bi drugod na svetu iskali točko, ki bi se dala primerjati s Črno goro. Zato tudi ni podobnih dogodkov v evropski zgodovini. Ali pa vendar? En dogodek je in sicer — pred sto leti. Kje? — V isti Črni gori. To je za sedanji čas zanimiv spomin.

Rusija in Črna gora.

Črna gora je ostala od l. 1360 do leta 1421. pod beneško nadvlado, vladali pa so ji Črnojeviči. Že takrat so Benečani vedeli, kakšen pomen ima zanje ta del zemlje. Od leta 1455 pa je stala pod vlado Vladik in se je branila proti turškim napadom. Bil je hud boj, kdo bo dobil vpliv na Črno goro. To je spoznal tudi **Peter Veliki**, ruski car v boju za moč Rusije. Leta 1711. je poslal svojega poslanika Miloradoviča na Črno goro. S tem korakom je Rusija hotela dobiti upliv na Balkanu. Črnogorci so se na ruski poziv dvignili proti Turkom. Metropolit **Danilo Petrovič Njeguš** (1697—1735) je šel sam v Rusijo, da si je zagotovil rusko pomoč. Od te dobe je stala Črna gora pod ruskim pokroviteljstvom. Vojna Črne gore proti Rusiji je takrat sicer slabo izpadla — vendar Turčija je začutila, da ji pride Rusija skozi Balkan za hrbet.

Vladika Peter Petrovič I.

Pred dobrimi sto leti je vladal v Črni gori vladika Peter Petrovič I. Ta je hotel napraviti Kotor, v Boki kotorski, za glavno mesto Črne gore. Leta 1806. je namreč Avstrija morala dalmatinsko obrežje odstopiti Franciji. S tem so prišla mesta Zader, Dubrovnik in Kotor v francoske roke. Napoleon je dobro vedel, da bi na ta način obvladal Balkan in da bi od tu šla pot preko Turčije v Azijo — (kakor danes to mislijo nemški diplomati.)

Toda leto prej je bil Kotor prišel pod Črno goro. Vladika Peter si ni dolgo premišljal in je vedel, da le z orožjem more doseči, kar hoče. in tako je vladika Peter

napovedal Napoleonu vojsko.

Napovedati Napoleonu vojno je v onem času pomenilo toliko, kakor napovedati vojno vsej Evropi, saj je takrat Napoleon vladal takorekoč celo Evropo. Noben evropski vladar cesar ali kralj si ni upal kaj takega, kakor črnogorski vladika. — Seveda Napoleon je imel drugod dela dovolj — vendar vladika Peter ni napovedal vojne za šalo. Kajti vladika je takoj začel napad z 20.000 možmi proti maršalu Marmontu, ki je poveljeval v Dalmaciji. Črnogorci so si upali prav do Dubrovnika in francoske čete so imele mnogo boja, predno so potisnile Črnogorce nazaj v gore. Vojna je trajala do leta 1807., ko se je sklenil mir. Toda vladika ni bil posebno zadovoljen s tem, kar se mu je dalo — in se je pripravljal na nov boj z Napoleonom.

Leta 1813 je Črna gora drugič napovedala vojno Napoleonu.

V prvi vojni se vladika Peter ni mogel zanašati na rusko pomoč, kajti leta 1807. je šlo za to, da si bosta Napoleon in ruski car Aleksander razdelila Evropo. Več nade pa je bilo po letu 1812., ko je nastala vojna med Rusijo in Napoleonom. Toda ruski car je imel drugod mnogo posla in ni mogel Črnogorcem pomagati. Črnogorci pa so po zdravem narodnem geslu: »pomagaj si sam!« napadli francoske čete in vladika Peter je zmagoslavno zasedel Kotor. Vjel je več Francozov in je zaplenil mnogo orožja. Tako so Črnogorci dobili dolgo zaželjeno mesto. Toda ne za dolgo.

Rusija je pustila Črno goro na cedilu.

Leto na to se je začel dunajski kongres in Avstrija je zahtevala Kotor zase. Rusija je bila zvezana z Avstrijo in je zagovarjala to željo, posebno, ker je zato dobila kompenzacijo na Poljskem.

Tako je Rusija pustila Črno goro na cedilu — ne da bi jo vprašala za mnenje. Prišlo je 30.000 avstrijskih vojakov v Kotor — ti so mesto zasedli in Črnogorci so se morali umakniti. Od te dobe je Kotor avstrijski.

*

Dandanes je nekaj podobnega.

1. Nikita si je upal kakor njegov prednik kljubovati celi Evropi.

2. Rusija ga je zapustila.

Razlika je v tem, da je danes v tem več politike, nego pred 100 leti. Vidi se pa, kako se v zgodovini slučaji ponavljajo in kako važna je Črna gora.

„Omladina“ in „Preporod“.

Bili so časi, ko je bila na Slovenskem samo ena mladina: namreč »narodna«. Na srednjih in visokih šolah so se vzgajali navdušeni mladi ljudje — brez posebnega političnega programa. — **Naravno je bilo, da je bil tak mlad intiligent — napreden.**

Šele pozneje so začeli klerikalci iskati med mladino zaslombe in so jo tudi našli. **Nastala je klerikalna mladina,** ki pa se je pozneje prekrstila v t. zv. **katoliško narodno.**

Tako smo imeli nekaj časa: **liberalno in klerikalo mladino.** Ker je šla liberalna po starih potih naprej — se je klerikalna — posebno zaradi domačih razmer hitro množila.

Pred dobrimi desetimi leti je nastopila »Omladina«. Hotela je vzgojiti domovini novo mladino — resno in delavno. Struja je dobila naslov: **narodno - radikalna.** Vzrastla je zelo hitro in je pokazala na štirih svojih shodih svoje delo.

Program je odgovarjal času — in je bil za mladino zelo primeren. Kdor je hotel in mogel, je po njem lahko razvil svoje sile. To se je posebno pokazalo **v manjšinskem delu.** Zadnja leta se je pojavil v struji razdor. Socialne ideje so uplivale in mladina ni vedela, kam naprej. Program je bil formuliran in prerešetan od vseh strani: toda kam z njim? **Radikalna mladina je imela metodo — toda cilja ni imela. To jo je ubijalo in oslabelo samo v sebi.**

Prišli pa so novi časi in so odkrili cilj — ki smo ga prej iskali. Slutili smo ga tudi prej — pa mu nismo verjeli.

Tako se je deset let po »Omladini« pojavil »Preporod«.

Zveze med srednjo in visokošolsko mladino so zadnje čase prenehale — in tako se je mlajša mladina razvijala samostojno — iskala je in **našla je nova pota.** Naravno je, da vsaka generacija nekako nerada čuti, da za njo raste nova mlada generacija. Tako ni bila »starejšim« po volji »Omladina« — in zdaj ni po volji »Preporod«.

Toda kljub vsemu podcenjevanju **leži pred nami važno vprašanje, ki ga je treba rešiti.** Imamo štiri struje v mladini: liberalno, klerikalno, radikalno (**»Omladina«**) **in jugoslovansko (»Preporod«).**

Liberalna mladina slavi svoje jubileje z vojaškimi in vladnimi reprezentanti skupaj in s tem da sama sebi pečat, ki ni več slovenski.

Klerikalna mladina služi zvesto klerikalni stranki in s tem pove, kaj je. O teh dveh strujah torej ne bomo govorili.

Omladinstvo in Preporodovstvo pa je važno zaradi zadnjega spora.

Pred 10. leti so se gotovi krogi bali radikalcev, kakor se zdaj boje preporodovcev. Tudi septemberske dogodke so prišteli na račun radikalizma. — Danes je ta strah prestan.

»Zarja« je celo pokazala pod naslovom »Sic transit«, **da je dr. Rostoharjevo naziranje po radikalnem programu** edino pravo. »Zarja« piše (iz krogov praškega dijaštva):

»Upirati se novim socialnim tendencam, novim nazorom in novim stremljenjem, ne pomenja naprednosti, temveč zakrknjeno konservativnost. S svojim nastopom pa je pokazal dr. R., da je v narodnostnem oziru konservativnejši od klerikalcev.

Ako se pa ozremo na tendence, ki so se do danes pojavljale v narodno-radikalni struji, je nastop glavnega reprezentanta te struje popolnoma utemeljen. Dr Rostohar je ravnal konsekventno, stoječ na osnovnem stališču narodno - radikalne struje, ki je: **narodnostna dolžnost je prva, njej se klanjajo vse druge.** R. je postopal v svojih izjavah točno po geslu »iz naroda za narod«. Pri vseh teh programatičnih geslih je bila mišljena dosedaj vedno le slovenska narodnost. Zato mora biti oni, ki se hoče držati teh načel, vedno in povsod za to, da ohrani slovenski narod svojo individualnost, in proti temu, da bi izginil ali pa se potopil v jugoslovanski celoti. Ako hoče kdo ohraniti slovensko individualnost, oziroma slovenski narod, mora biti proti vsakemu približevanju in proti vsaki tendenci, ki stremi po enkratnem združenju vseh separatnih narodičev v večji in močnejši narod jugoslovanvanski. Kdor je proti dr. R., ne more biti na ta način narodni radikalec v smislu dosedanjih tendenc, ki odsevajo iz člankov v publikacijah narodno-radikalne struje, posebno pa v »Omladini«. Doktor R. interpretira edino pravilno narodno-radikalna načela, gesla in fraze. Da se je napotil dr. R. s takimi separatističnimi idejami med slovensko javnost, se ima zahvaliti javnost tudi narodno-radikalni struji, ki je s svojo čudno politiko in kritikarstvom rodila tega junaka. **Rostoharjevo »narodnjaštvo« pomenja višek narodno - radikalne »nadstrankarske« politike — obenem pa tudi dekadenco.**

Narodno - radikalna barka je priplavala tako zopet nazaj v pristan, odkoder je prišla, in sicer v narodnjaški liberalizem. Zato ni čuda, da struja propada, **da je nastala splošna letargija in da je struja brez enotne vodilne ideje.** Na to kaže posebno dejstvo, da je zapustil tudi velik del

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Bil je lep, prekrasno oblečen deček; vsak je moral čutiti, da je oboževan ljubček svojega očeta in svoje matere...

Z veselim vzklikom je planil otrok h kočiji...

Toda oče ga je dvignil v naročje...

Par trenotkov ga je gledal z globokim pogledom.

In v tem pogledu je čitala ciganka vso neizmerno ljubezen grofa De Monklarja do tega otroka ..

Nato je posadil grof malčka poleg matere, ki je bila sedla v kočijo. Nazadnje je kočija odrdrala, grof Monklar pa je stal na pragu še dolgo in gledal za njo...

Tisti prizor je navdal ciganko z bridkim, pekočim veseljem.

Zdaj je imela svojo osveto v rokah!

Ranjena je bila v svoji materinski ljubezni...

Osvetiti se je hotela velikemu profosu s tem, da zadene njegovo očetovsko ljubav...

In takrat je dozorel v njej strašen načrt.

Osem dni nato je bil sin velikega profosa tajinstveno ugrabljen!

Blazen od žalosti, je spravil oče vso pariško policijo na noge; prebrskali in preiskali so vse mesto.

A ne le, da iskanje ni rodilo uspeha; zadelo ga je novo gorje — prva posledica cigankinega maščevanja:

Izguba oboževanega otroka je strla srce njegovi mladi ženi; umrla je od žalosti čez dobre tri mesece!

Ko je bila žena mrtva in je vedel z gotovostjo, da ne najde sina nikoli več, je upal veliki profos nekaj časa, da umre nemara tudi on.

Toda usoda mu je bila kruta.

Ostal je živ!...

Kakšno je bilo to življenje bolesti, solz in žalovanja, neprestano obnavljanega po neusmiljenem spominu, smo izkušali razložiti v teku te povesti.

Kmalu, kmalu se je razgnojila tudi njegova duša!

Postal je bil mračen, besen, sovražnik ljudi, neizprosen in krut proti nesrečnežem, ki so mu padli v roke, posebno pa proti ciganom, rokovnjačem in prebivalcem Dvora Čudežev, ki jih je obtoževal na tihem, da so ukradli ali pa morda celo umorili njegovega sina...

Takšni neusmiljeni spomini so vstajali v zbeganem duhu Ciganke, ko se je vračala proti dvorcu, ki ga je bila zapustila pred dvema urama — proti tolikrat prekleti hiši, kamor jo je vabila čarobna sila sleherni dan.

In tudi tega se je spominjala, s kako natančno opreznostjo je ugrabila profosovega sina!...

Koliko potrpežljivosti je bilo treba, da je izbrisala iz njegove mlade duše prvi vtis detinske sreče — vtis, ki je vedno tako močan in tako vztrajen!

In s kakšno počasno, brezkončno previdnostjo ga je učila pozneje, v njegovi mladeniški dobi, sovražiti grofa Monklarja!

Kako čudovite iznajdljivosti, kakšnih zakladov spretnosti je bilo treba, da je spravila očeta in sina v stik! In da je napravila te stike takšne, da je bilo slehrno srečanje vzrok novega sovraštva v Lantnéjevem srcu! In da je vzbudila nazadnje v srcu velikega profosa neizbrisni sklep, uničiti, umoriti Lantnéja, ki je bil njegov rodni sin!

In vse to je bilo zaman!

Prav, pravcat nič, senca, dih je bil porušil strašno delo vseh teh dolgih in potrpežljivih let!

Kaj se je bilo vendar zgodilo?

Kako je izvedel grof De Monklar, da je Lantné njegov sin?

In kako, da je izvedel to ravno v trenotku, ko je bilo treba odvesti njegovega sina na vešala!

»Oh,« je sikala spotoma, »to je strašno naključje usode! Zaletela bi se in si strla glavo ob steni te preklete hiše! Moje delo je bilo zaman! In maščevanje mi uhaja baš ob uri, ko bi se moralo uresničiti! Oh, ne, ne! Makar, če ju moram zadaviti obadva s svojo lastno roko...«

Spešila je korake, vsa mračna in zlovešča, tako da so se ozirali srečavajoči jo ljudje in gledali začudeni za njo.

Ko je dospela v ulico Sv. Antona, je zadela ob gručo ljudi. Gledali so prizor, ki je moral biti po vsej priliki silno zanimiv.

Trlo se je paglavcev, ženskih in moških.

Paglavci so se smejali; nekateri so skrivaj pobirali kamenje; ženske so se spogledovale sočutno, moški pa so se zdeli presenečeni, nekateri pa celo prestrašeni.

Ciganka je že hotela iti mimo, vsa zatopljena v svoje misli; morda niti ni dobro videla te gneče. Zdajci pa se je zgenila ljudska gruča, vrste so se odprle in pojavila se je moška postava...

Toliko da se ta postava ni zaletela v Ciganko.

Starka se je ustavila in zazijala; niti besedice ni mogla izpregovoriti od strmenja.

Moški je bil sam profos... bil je grof De Moklar!

Še vedno je držal v roki svojo ugaslo svetiljko in godrnjal:

»Saj vam pravim, da me kliče. Pustite me dalje!«

Nekaj služabnikov iz dvorca je sledilo svojemu gospodarju korak za korakom, poizkušaje ga odvesti domov.

Toda on jih je rinil od sebe, kakor da se mu silno mudi, ter stopal naglo dalje.

Ciganka je stala nekaj časa kakor kip ter gledala ta žalostni prizor z omamljenimi očmi.

Ko je šel mimo nje, ga je slišala mrmrati:

»Če je prav noč, jaz vidim dobro kljub temu... Čakaj, sinko, takoj ti odklenem spone...«

Bliskoma se je zjasnilo v starkinem duhu:

Grof De Monklar ji je bil ušel za vedno!

Blaznost ga je bila rešila njene namerjane osvete!

Mašinalno mu je začela slediti.

In zdelo se ji je v tej zbeganosti njenih misli, da zblazni tudi ona. Zalotila se je, kako mrmra nerazumljive grožnje. Nje želja po maščevanju je divjala in se izpreminjala v besen delirij.

Norec pa je bil med tem zapustil ulico Sv. Antona in zavil po labirintu malih uličic, ki so se iztekale okrog ulice Sen-Deni.

Šla je za njim, tekla, kadar je stekel on, in se ustavljala, kadar se je on ustavil, izkušaje si ustvariti po njegovih besedah natančno sliko njegove blaznosti in prizadevaje si obenem, urediti in pomiriti svoje lastne misli. Kaj ji je bilo storiti zdaj?

Ali naj se odreče temu, kar je bilo njeno življenje?

Ali naj gre, izgine in otruje s klavernim obžalovanjem poslednja leta svojega žitja? Ali naj ohrani v svojem srcu do smrti to krvavečo rano neutešenega sovraštva?

narodno - radikalcev dr. Rostoharja na cedilu. Okrog njega je ostalo le par neznatnih političnih analfabetov in mutcev, ki obračajo plašč po vetru in režejo dve strani.«

K tem besedam izjavljamo, **da ima člankar v marsičem prav.** Dvomimo pa o tem, da bi bil dr. Rostohar edini pravi radikalec. Dr. Rostohar se rad izraža, da ima mladino za seboj. To ni res. **Mladina ni za njim** in starejšinstvo ni za njim. To je danes jasno.

S tem pa še ni jasno, ali si je »Omladina«, (mislimo struja) na jasnem, kako je z njenim jugoslovanstvom. Začeli so se spori in debate. Zgodi se pa lahko, da se bo o tem leta debatiralo, kakor se je o raznih drugih vprašanjih, ki so dala mnogo dela — in končni uspeh je bil — ena programna točka več. Prav je, da se mladina stavi na kritično stališče — debate razjasnjujejo nazore — toda večen kriticizem ubija samega sebe — posebno pa mladino.

Zato smo veseli, **da je del slovenske mladine prišel iz tega ven — in se je odločil.**

V sedanjih časih je bilo to tem večje važnosti. **»Preporod« kaže cilj in mladina gre za njim.**

»Omladina« je prinesla na novo mladino — »Preporod« jo hoče preroditi.

Kdor je zmožen prerojenja — se bo prerodil. — Kdor je zastarel, naj ostane, kjer je — razvoj pojde preko njega. Vsi smo poklicani k prerojenju — ne le mladina — ampak vsi.

V tem smislu se bodo morale preroditi vse štiri dijaške struje — sicer ne bodo več mlade — pa tudi stranke.

Jugoslovanstvo postaja naš življenski znak. Nositi ga bodo morale vse stranke, struje, organizacije itd., ako bodo hotele — živeti. Mnogim bo ta znak krinka — mnogim resnica — komur bo resnica, bo imel silo življenja, komur bo krinka — bo oslabel v svoji neveri.

Po našemu mnenju ni nobenega slovenskega programa, ki bi izključeval jugoslovanstvo. Program, ki bi izključeval jugoslovansvo, bi ne bil naroden in bi bil — protislovenski. Bil bi življenja nezmožen in v temelju zagrešen. Radikalni program izvajati v smislu separatizma more le — napačna razlaga ali pa papirnata logika, ki ne vidi žive resnice življenja.

Slovenska zemlja.

Iz Celja.

Klerikalci se vedno na vsa usta hvalijo, kako vestni zadružniki da so. No, takih, ki bi jim res verjeli, je po naši domovini hvalo Bogu, zelo malo. Imamo n. pr. na razpolago konkreten slučaj, kako malomarno poslujejo klerikalni denarni zavodi (kraj in imena na razpolago). Nekdo išče pri klerikalnem denarnem zavodu posojila, katero se mu tudi dovoli. Čez nekaj časa proda svojo posest, in kupovalec prevzame tudi na posestvo vknjiženi dolg klerikalnega zavoda. Čez dve leti pa dobi naenkrat prejšnji — prvi — posestnik od pravega zastopnika klerikalnega zavoda opomin, da mora tekom 14 dnij plačati zaostanke kapitala in obresti, za dve leti, če ne se ga bo izterjalo za vso svoto in vse obresti. Mož se je seveda smejal in šel k dotičnemu zavodu, koder je gospode poučil, da je posestvo prešlo v druge roke z dolgom vred. Gospodje so rekli, po primernem obotavljanju, da za to — **vedo,** da so je pozabili — pravilno to prepisati! — Drug slučaj: pred tremi leti ko smo imeli tako hudo šušo, si je nek kmečki posestnik, do takrat trden in petičen gospodar — najel posojila 35 tisoč kron. Suša ga je prisilila da je moral prodati pet šestin svoje živine — 25 repov —seveda, z veliko izgubo, drugače bi mu bila **v hlevu lakote poginila.** Vrh tega ga je doletela še druga nesreča — pogorel mu je velik del posestva. Poleg izposojenega denarja je upal še na svoje vinograde. Pa prišla je lani toča in zabila v zemljo skoraj vse. Niti pol polovnjaka mu ni ostalo. Vinograde je prodal, prodal je nekaj gozda in letos je upal, da pride zopet nekoliko kvišku. Opomnimo pa, da je vedno do vinarja točno plačeval lerikalnemu zavodu. Pred poldrugim mesecom pa dobi poziv, da mora **vse takoj, z obrestmi plačati.** Nevarnost je bila — da zapoje boben. Takorekoč zadno minuto pa je ponudil brat posestnikove žene pomoč: dal je ves denar in obresti. Ko je mož to pred dnevi nesel v dotični klerikalni zavod, so bili kar na mah krščanski gospodje zelo ljubeznjivi in rekli so, da ni tako hudo, da niso tako resno mislili. Mož je rekel, da so bili tako prijazni, da bi mu bili dolg najrajše šenkali, pa ni hotel. — Dvoje milih dejstev, brez nadaljnega komentarja.

Gornjigrad.

Naš gospod kaplanček imajo čudno vročo kri. Kar ne pleše po njih piščalki jim je vse trn v peti. So zelo hudi posebno tudi na naše orožnike, katere bi zelo radi »komandirali«. Ker si pa tega ne pustijo dopasti, pa jih čisto nesramno denuncirajo, pa imajo k večjem ta dobiček, da dobijo »dolg nos«. Po tudi neresnice se ne vstrašijo. V zadnji mariborski »Straži« pišejo, da je tukajšnji orožnik g. K. bral ljudem v krčmi na »Škarpi« nekaj ferdamanega iz celjskega »Nar. Lista«. Ali Vas ni sram, prečastiti gospod kaplan!?

Štajersko.

K tatvini v palači Hartenau v Gradcu javljajo, da so tatu, ki je pokradel vrednosti za 8400 K že na sledu. Baje je prenočeval v eni graških gostilen ter se vpisal kot Borhart v tujsko knjigo. Ko se je naslednje jutro odstranil, so našli v peči ostanke zažganega perila. — Prvotno javljene sumnje, da je tat identičen z nekim Fr. Gäschlom, so neresnične, ker sedi Göschl v zaporih kaznilnice Garsten.

V Hočah pri Mariboru je prišlo minulo nedeljo med fanti v gostilni Barb. Glazer do prerekanja. Mlademu Vesnarju se je posrečilo, glavnega razgrajača, njegovega brata in še nekega tretjega fanta, zdobra spraviti iz gostilne. Komaj so bili zunaj, pa je prišlo do pretepa in Vesnar se je moral umakniti v krčmo, katere vrata je za seboj zaklenil. Fantje so na to s kamni razbili vsa okna in več orodja pred hišo. Ko se je Vesnar na to v noči vračal domu, so ga napadli in smrtnonevarno ranili.

K polomu v Laškem trgu nam pišejo iz Gradca, da že javljene vesti, potom katerih naj bi vlada prispevala za falitno kaso 200.000 K, v toliko niso resnične, kot se tod okoli govori, **da bo svota mnogo — najbrže enkrat — večja.** Vrhu tega bo vlada dovolila zelo ugodne pogoje za odplačevanje. Zadnje se bo vršilo v obrokih, ki bodo zelo nizki, se vlekli na leta in tudi obresti bodo nepričakovano nizke, tako, da Spod. Štajerski nemčurji ne bodo trpeli niti najmanjše škode. Glavno zaslugo si je stekel za to sanacijo, ozir. vladno podporo, ljubljenec slovenskih klerikalnih polsancev grof Klary. Pravijo, da je »usmiljenje najlepša krščanska čednost«. Tega so se tudi najbrž držali slov. kler. poslanci, kajti drugače se nam čudno zdi, da ti naši »vplivni politiki« niso bili v stanu, preprečiti tega čudnega vladnega koraka! Ali morda za svojo neinteresiranost v tem slučaju dobijo novih koncesij? Pač najbrže! Drugače so vedno na mestu, če jim gre za to, znova nabasati svoje bisage. Ampak kakšna je bila ta najmlajša — kravja kupčija?

Kako se dela z davkoplačevalci? V Mariboru je umrla te dni nekemu obrtniku najmlajša hčerka. Ko je šel oče to javiti na magistrat — pogrebni zavod je last mestne občine — se mu je odgovorilo, da se mu hčerke preje ne prepelje v mrtvašnico, dokler ne plača predpisane svote 60 K. Mož je seveda denar na mestu odštel, a si dovolil tudi par umestnih opazk. — Nastane vprašanje: Kaj se ima neki zgoditi, če umre član siromašne obitelji, ki ni v stanu, založiti potrebni denar takoj? Tak mrtvec pač lahko doma gnije?

Dramatično društvo v Mariboru. Letošnja ne posebno razveseljiva sezona se zaključi v nedeljo 20. aprila z narodno igro »Rokovnjači«. To je 60. predstava, ki jo uprizori društvo po svojem 4letnem obstanku. Z njo se je pred štirimi leti po daljšem premoru začelo delo na polju dramatike in z njo hoče društvo zaključiti svoje trudapolno 4letno delovanje. Želeti bi bilo, da bi bil zaključek tak, kakor je bil začetek, ko je bila dvorana nabito polna. Začetek predstave točno ob pol 8. uri zvečer.

V kratkem začnčemo priobčevati podrobnosti o štajerskih »Krivoprisežnikih«. Stvar je zelo zanimiva! V rokah imamo samo originale, tudi sodne akte!! Klerikalci bodo seveda zopet na vse pretege — molčali.

Dnevni pregled.

Posl. Ravnihar o jugoslovanstvu. Dopisnik »Nar. Obzora« se je obrnil na posl. dr. Ravniharja z nekaterimi vprašanji, posebno glede jugoslovanskega vprašanja. Na vprašanje, kako so vplivali balkanski dogodki na Slovence, je odgovoril dr. Ravnihar: »Zelo mogočno. Pri nas **to ni kaka čuvstvena sanjarija — ampak praktično pozitivno veselje.** Mi Slovenci kot slaba veja jugoslovanskega stebla čutimo v sili Jugoslovanov svojo lastno silo — naša energija in pogum v našem narodnem boju rasteta. Simpatije našega priprostega ljudstva za bojujoče brate so bile tako elementarne in odločne, da se je pred njimi morala umakniti celo špekulacija S. L. S., ki se je spočetka z drugimi krščanskimi socialci stavila na stran Turkov. Ves slovenski tisk brez izjeme je bil na strani balkanskih Slovanov, katerih uspehe smatramo za svoje. Ne le to, zmage balkanskih Slovanov smatramo za primeren čas, da se avstrijski Jugoslovani združimo.« Tako je govoril posl. Ravnihar. Nas posebno veseli, da se je gospod poslanec izrazil, da naše jugoslovansko navdušenje niso »praznoglave kozlarije«, kakor je pisal »neki ljubljanski list«, ampak, da je **to praktično, pozitivno veselje.** To praktično, pozitivno navdušenje pa je treba tudi porabiti v našem narodnem boju — ne pa gledati nanj z nekakim nasmehom, kakor to delajo tisti, ki pravijo, da naj bi zavladalo zopet mrtvilo. Glede trializma se je posl. Ravnihar izrazil, da ne veruje vanj, dasi za svojo osebo ni proti njemu. Zdi se mu primernejši federalizem.

Baron Chlumecky se pritožuje. Eden največjih albanskih prijateljev in pravi voditelj cele albanske komedije je baron Clumecky, znani izdajatelj rumeno - črne revije »Österreichische Rundschau«. Zadnje čase smo zopet slišali o njem, kako je govoril in delal »za pospeševanje Albanije.« V svoji reviji pa je mož napisal članek pod naslovom »Naš in albanski križev pot«. O jej, o jej... Pravi, da je uboga Avstrija skupno z Albanijo tekom vojne hodila po krvavem križevem potu (Kdo jo je pa tam vodil?). Pravijo, da je dobro imeti prijatelje v nesreči. In tako imamo tudi mi v svoji nesreči — prijatelje — prijatelje — brate — Albance. Z njimi smo delili in bomo delili trpljenje. Sedaj človek ne ve, ali naj pomiluje naše sotrpine, da morajo trpeti z nami, ali naj blagrujemo sami sebe, da imamo prijatelje v nesreči. — Baron Chlumecky dokonča svojo jeremijado nad svojo lastno neumnostjo s sledečimi besedami. »Ostal bo grenek okus (ein bitterer Nachgeschmack wird bleiben) in treba bo dolgoletnega dela, da si zopet priborimo materijelne in moralne vrednote, ki smo jih izgubili.« Da, da gospod baron — nekoliko spoznanja je prišlo prepozno, pa niti sedaj se nečete poboljšati. Skupno z Albanci naj rešujemo, kar smo skupno zgubili! Kaka ironija. Albanci vendar niso nič izgubili — pač pa mi — in Albanci nam ne morejo nič pomagati — ker ničesar nimajo. Mi smo sami oslabljeni — in naj pomagamo drugim — ki nam za našo pomoč ne morejo dati drugega nego — slavo albanskih bratov. Prepozno prihajajo tožbe.

Krjavelj na Gorenjskem. Krjavelj nam poroča: Na pomlad gre in pota so kopna. Tudi Krjavlju je šla pomlad v suha bedra in šel je obiskat znance. Tako sem zašel tudi v Lesce. Tam pa me je žeja napadla, pa sem šel — saj veste kam. Notri pa sta sedela dva in sta pila — ne — tudi govorila sta. Naskakovala sta Skader vsak po svoje in še več takih reči. Gledala sta pa v liter. Vse me je zanimalo posebno, ko sta se ravsala za našo bodočnost in za domačo politiko. »Kaj boš ti vedel,« je končno dejal Kozlaj: »Če prav imaš kolo pa »repetnico« gori, več sem še vedno. Pomisli! troglava zverina, klerikalec, liberalec in župan. Pomisli, kaj se to pravi, ti Jeruš!« Homo špiritualis pa se je prijel malo za nos in malo počaysal in rekel: »Vlak pride, grem. Tudi jaz sem vstal. Takrat pa me je prepoznal troglavi in me obsul z besedo. V Šiško grem, sem rekel. Pa me je spremil pred tir. »Tu sem pa jaz več,« je pričavsal homo špiritualis, »tam za plotom naj stoji troglavi.« In šel je in troglavi za plot. Jaz pa sem se odpeljal. To sem povedal, ker je na pomlad in poganjajo »repetnice« prehudo

Avtomobilska zveza med Škofjo Loko in kolodvorom se otvori prihodnji teden. S tem bo odstranjenih mnogo neprilik, ki so bile dosedaj na dnevnem redu. Sklenilo se je nabaviti poseben tovorni avtomobil, ki bo vozil tudi v Selško dolino. Z veseljem pozdravljamo to vest, kajti, le na ta način bo mogoče povspešiti promet, čegar nazadovanje se je jelo opažati posebno v zadnjem času.

Sneg. Zadnje dni je bilo nenavadno hladno, planine so bile pokrite s snegom. V soboto je začelo mesti. Sneg je zapadel po Štajerskem, po Dolenjskem in Gorenjskem. Drevje je že cvetelo in bo tu in tam sneg škodoval. Upamo, da je zadnji.

Postojnski Sokol je imel dne 12. t. m. izvanredni občni zbor. Starostom je bil izvoljen dosedanji podstarosta br. Kutin Fran, podstarostom pa br. Kraigher Josip. S to izvolitvijo se je ustreglo splošni želji, da bodi starosta Sokol in le Sokol. Na zdar!

Na dunajski živinozdravniški visoki šoli je bil dne 11. malega travna promoviran živinozdravnikom g. Franc Zavernik, starešina akad. društva slov. veterinarjev.«

Samomor. Dne 4. aprila je izginil iz stanovanja 54 let stari, v Tržiču rojeni, oženjeni tovarniški delavec Kristijan Globočnik v Tržiču. Več oseb ga je videlo iti proti Sv. Katarini. Ker so pri pogrešancu že dalje časa opazovali, da se mu je omračil um, šli so ga takoj iskat, toda vse iskanje je bilo brezuspešno. 9. t. m. se je izprehajal brivec Fran Godnjov iz Tržiča po travnikih ležečih pod gozdom Kukovnica, s svojim psom. Ker je začel pes naenkrat hudo lajati, je stopil Godnjov v gozd in zagledal na smreki obešenega Globočnika. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Tržiču.

Blamirana policija. Kakor se iz Cheba poroča, je živela tam pri neki svoji sorodnici neka dama iz Ustja nad Labo. Vsak večer sta šli dami, na sprehod v spremstvu častnika, katerega je dama, ki je bila pri svoji sorodnici na obisku poznala že iz Ustja. Pretekli pondeljek pa se je pojavil v njenem stanovanju stražnik, da bi jo odpeljal na policijo. K sreči pa dame tačas ni bilo doma in stražnik je moral oditi. Po svojem povratku je šla, dama sama na komisarijat, toda policijski uradnik, ki je imel tedaj službo, je ni niti zaslišal in je ukazal naj dama takoj zapusti Cheb. Kot vzrok tega ravnanja je uradnik navedel, da je dama na sumu prostitucije. Dama, na smrt prestrašena, je poklicala na policijo častnika, ki je pojasnil, zakaj je dama v Chebu. Ker pa je damo tako ravnanje policije jezilo, je takoj drugi dan sama odšla iz Cheba. Dama je omožena in je soproga nekega uradnika v Ustju. Ima tudi dvoje otrok. Cela zadeva bo najbrže imela še epilog.

Žalosten življenski roman sluge. Na Dunaju je umrl te dni 86letni sluga Albert Jansky vitez Ehrenblum, katerega je dunajsko občinstvo poznalo pod imenom »baron Dreilaufenhaus«. Janski pa ima za seboj življenje, katero je malo zavidanja vredno. V njegovem življenju morda ni bilo niti enega dne, ko bi se mu usoda dobrohotno nasmehnila. Kot sin dvornega stavbenega uradnika, bi moral postati Jansky, častnik kakor njegov ded, ki je dobil za cesarja Franca II. leta 1820, viteški naslov »Ehrenblum«. Mladega Janskega so vtaknili v 24. polk poljskih strelcev. V svojem dvajsetem letu ga je zadela v Italiji kroglja v levo roko, katero mu je skoro celo razbilo. Janski je bil prisiljen radi tega opustiti vojaško službo za delj časa. Do leta 1864. je bil v invalidovni, nato je dobil malo penzijo in se je trudil dobiti kako malo službo v privatnem življenju. Dolgo let je revež iskal službo, ki bi bila primerna njegovi izobrazbi in njegovem stanu. Nihče pa ga ni hotel vzeti radi njegove pohabljene roke. Slednjič je Jansky sklenil, da postane sluga. Nekoč, v letih osemdesetih se mu je zasvetila sreča, toda le za malo časa. General Moroicic je zvedel takrat o nesrečnem možu in mu je pomagal s pomočjo cirkularja med častniki do večje denarne svote. Zanimanje zanj pa se je kmalu zopet ohladilo in vitez pl. Ehrenblum, kateremu so pravili »Baron von Dreilauferhaus« je umrl te dni na Dunaju kot zelo ubog sluga v hiralnici. Tako se godi onim katere že od rojstva preganja usoda.

Dvakrat umor in samomor vsled rodbinskih prepirov. Viničar Ivan Christian iz bližine Budimpešte je dne 10. t. m. napadel svojo ženo in svojo hčer, ki sta spali, in je obe umoril, na kar je še sam izvršil samomor. Vzrok umorov in samomora se mora iskati v vednih rodbinskih prepirih.

16leten deček vstrelil 15letno deklico z ljubosumnosti. V Dünkirchnu je te dni ustrelil 16leten deček, sin nekega spoštovanega tovarnarja neko 15letno deklico. Deček je ta zločin izvršil z ljubosumnosti. Kmalu bomo čitali, da je neki 5leten deček vstrelil iz ljubosumnosti 4letno deklico

Samomor blaznika. V Samtenu na Poznanjskem se je te dni vstrelil v navalu blaznosti 40letni sodnik Hilfer.

Usoda prostitutke. Na travniku za neko tovarno v Plznu so našli te dni okrog 10. ure zvečer 46letno prijateljico ljubezni, Elizabeto Legatovo, vso v krvi. Neki neznan, kakih 30 let star mož jo je sunil večkrat z nožem v levo stran hrbta med rebra. Legatova je težko ranjena padla na tla in se je onesvestila. Zločinec je takoj po svojem sramotnem dejanju zbežal. Legatovo so nato odpeljali v mestno bolnišnico. Policija napadalca pridno zasleduje. Usoda prostitutke, usoda izgubljenega življenja.

Žena vlomilka. Preteklo nedeljo popoludne je prišla na stanovanje tajnika Götza v eni izmed najbolj živih ulic v Chebu na Češkem. Rodbina Götzova je bila isti čas na sprehodu. Ker pa je Götzova gospa pozabila doma svoj plašč, je naročila svojima deklicama, naj se vrneta ponj. Ko sta deklici stopili v stanovanje, so se nenadoma odprla vrata sosednje sobe in pred deklici je stopila visoka, črno oblečena žena, ki je otroka vprašala po znanem stavbeniku, ki stanuje ravno v isti ulici. Deklici sta vsi prestrašeni imenovali številko stanovanja, kjer stanuje oni stavbenik. Nato je visoka, črna ženska odšla. Z njo pa je odšlo iz raznih miznih predalov tudi 136 kron. Ker deklicama seveda niti na misel ni prišlo, da bi žensko ustavili, je ta izginila brez sledu. Policiji se dosedaj še ni posrečilo. vlomilko in tatico aretirati.

Vremenska katastrofa v Severni Ameriki. Kakor se iz Novega Jorka poroča, narašča reka Mississippi neprestano. Naraščajoča reka preti s poginom državam Mississippiju, Arkansasu in Louisiani. Da se reši kraj okrog Novega Orleana, so odpravili za rešilno akcijo poseben vlak iz Pittsburga, na katerem so inženirji in rešilni materijal. Vsa proga od Pittsburga pa do Novega Orleana je železniška uprava napravila prosto. Povsod stojijo zakurjene lokomotive, da bi velikansko progo v najkrajšem času premagale. Vsa Amerika sledi vožnji tega vlaka, od katerega je odvisna rešitev držav Mississippija in južne Louisiane. Mesta, katerih ceste stojijo dvajset čevljev pod gladino Mississippija, so poplavljena in stojijo dvajset centimetrov pod vodo.

Ljubljana.

— **III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.** Odbor Slovenske Sokolske Zveze je na svoji včerajšnji seji sklenil soglasno: Odbor Slovenske Sokolske Zveze vztraja na tem, da se vrši III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani v dneh od 15. do 17. avgusta t. l. — Naroča predsedstvu S. S. Zveze, naj nadaljuje vse korake, da se prepoved razveljavi in rešitev rekurza pospeši. — Ako do 15. maja ne pride ugodna rešitev rekurza, mora predsedstvo takoj sklicati odborovo sejo.

— **»O Jugoslovanskem vprašanju«** se mnogo govori in piše in tudi Ivan Cankar je hotel o tem povedati svoje mnenje. V soboto je imel v »Mestnem domu« predavanje. Dasi je padal sneg, je prišlo na predavanje do pol dvorane poslušalcev. Marsikoga je zanimalo, kaj bo Cankar povedal. Novega nismo slišali — imel je par dobrih dovtipov. Najprej je povedal, da je za jugoslovansko republiko. Potem se je lotil Hardena in Berchtolda. Okrcal ju je prav pošteno. Nazadnje je prišel na Ilirce in je povedal tudi o tem, kaj misli. Ako Cankar citira liste, bi moral najprej citirati, potem šele debatirati. Cankar pa je vzel par stavkov in je prišel do zaključka, da delajmo najprej doma — potem bo vse prav, ne bodimo pa preponižni in ne ponujajmo se nikomur: Treba je delati — v tem je vse jugoslovanstvo. — Ilirizem je — po Cankarjevem mnenju dvojen: eden, ki se ne dá aretirati, in drugi, ki se dá aretirati — Cankar je za tisti ilirizem, ki se dá aretirati. — (»Jaz sem za aretiranega.«) — To so vodile misli v glavnih potezah. Toliko je bilo v predavanju tudi dobrega, kolikor pa je šlo čez mero — to so mu poslušalci radi oprostili, saj so se pri tem izborno zabavali. Vprašanje je resno in je treba posebno v seda-

njem času o njem resno razpravljati. Cankar je govoril za svojo osebo in tako smo ga tudi razumeli. Slišalo se je par protestov, drugače pa smo z dobro voljo poslušali do konca, da je povedal, kaj misli. Tako je smel predavati pač le on — zato ker je Cankar.

— **Za umetniško loterijo** so prispevali razun velikega števila slovenskih slikarjev tudi naslednji kiparji s svojimi umotvori: gg. Berneker Franc, Zajec Ivan, Dolinar Lojze, Štefic Ivan in Ropret Fr.

— **Slomšek-Einspielerjevo slavnost** so praznovali včeraj popoldne v »Unionu« klerikalci. Bobnali so dolgo, dolgo, in zbobnali nekaj ljudi skupaj. Začetek slavnosti je bil napovedan ob 5. uri popoldne, zakasnil se je pa za več kot pol ure, ker so čakali tercijalk, ki so imele priti od litanij. Komedija se je začela z maršem kot v cirkusu, in sicer je zadonela Parmova Bretanska koračnica. Ljudje se niso zanjo navdušili, zato je godba dodala »Šumi Marico«. Nato je nastopil moški zbor »Ljubljane«: sami znani koritarski obrazi, na čelu jim profesor Robida. Opazili smo veleuma Sadarja, zastopnika zasužnjenega dela ljublj. učiteljstva, sloko postavo in čist značaj Slomškarja Janežiča, vzor-očeta Pavla Gorjupa. Kako je med te ljudi zašel uradnik deželnega odbora Bukovic nam je neumljivo. Zbor je zapel Foersterjev novi »hauer« »Slavnostno popotnico« slabo in zaspano, prav tako odigral orkester Dvorakove slov. plese št. 2. Nekoliko življenja je dahnil v vzpored nastop operne pevke Otahalove, ki je z znano sposobnostjo prednašala koloraturno arijo iz »Norme«. Kuharice na balkonu so se skrivale za vzporede in se smejale. Eno sem slišal reči: »Kako se spakuje!« — V drugi pesmi je pevka občutno distonirala. Aplavz velik. Sledil je slavnostni govor prof. Medveda iz Maribora. Pridigal je bombastično in klobasal prazne besede o celokupni slovenski domovini, o dobrem in milem (recte zagamanem) slovenskem ljudstvu in je slikal Slomšeka (mož namreč ne zna imena Slomšek sklanjati) kot velikega pesnika in pedagoga (Sadarju se v dvorani sveti obraz), ki je razširjal verski, dinastični in narodni čut v globokovernem (!) narodu slovenskem. Gromoviti trikratni »Slava«. Po tem govoru je imel priliko pokazati zbor »Ljubljana« skrpan iz že omenjenih pevcev in raznih pevk ljublj. cerkvenih korov pod vodstvom skakajočega Svetka vso svojo nesposobnost. Polomil je lepo Pavčičevo pesem »Če rdeče rože zapade sneg« in še grše razsekal Lajovčevo težko »Večerno pesem«. Lajovic bi imel mnogo gradiva za razpravo o razsekavanju. Prav tako je pustila dr. Krekova »Blagor jim« vtisk površne priprave. Komedijo so nadaljevali, jaz sem imel že vsega »dobrega« dovolj in sem jo odkuril. — Poslušalci so bili večinoma duhovniki, prononsirani klerikalci (med njimi nekdanji »Zvonov« urednik dr. Zbašnik), uradniki klerikalnih zavodov, nekaj kmetov, nekaj kuharic, uradništvo dež. odbora od najvišjega dol do slug in nekaj radovednežev. Pameten človek te klaverne komedije ne more smatrati za resno, bodisi glasbeno, bodisi kulturno prireditev.

— **»Balkanska vojna«** je bila tekom par dnij skoraj razprodana — postreči bomo mogli samo onim, ki se čim preje priglase zanjo.

— **Pošljite nam** 30 vinarjev v znamkah in mi vam pošljemo »Balkansko vojno« v karikaturah in pesmih.

— **Kaj pa to?** Na občinskem svetu v Mostah pri zidavi šole je nezagrajena jama, v kateri se nahaja apno. Velika nevarnost je, da pade vanjo kak otrok, katerih je tam vse polno. Oražem, tak zagradi jamo, saj je nevarnost, da še sam vanjo padeš, kar bi bilo za nas Moščane res prehud udarec.

— **Iz delavskih krogov** se nam piše: Neki delavec se je poškodoval na roki. Kako je to, da niso delavci zavarovani pri nezgodni zavarovalnici v Trstu? To bi bila pač kruta potreba!

— **Resnici na ljubo** bodi povedano, da Češka industrijska banka nudi res najugodnejše sestavljene skupine srečk. O tem se zamore vsakdo prepričati, kdor naroči zanimivi majnikovi prospekt glasom današnjega oglasa glavnega zastopstva imenovane banke.

— **Žrebanje umetniške loterije** se vrši **jutri** ob 6. popoldne v prostorih »Splošnega slovenskega ženskega društva« na Rimski cesti 9, pritličje. Pristop ima vsakdo. **Slovenci in Slovenke, kupujte še te zadnje dni srečke v korist slovenskim upodabljajočim umetnikom!**

— **Knjižnica Splošnega slovenskega ženskega društva** ostane zaradi priprav za žrebanje loterije danes, 14. t. m., **zaprta** in se torej tega dne knjige ne bodo izposojevale.

— **Sneg v Ljubljani.** Sobotni sneg je napravil veliko škode. Ako je šel človek včeraj samo po parkih v Tivoli, je videl povsod odlomljene veje in listje. Sneg je največ odlomil veje od topolov in kostanjev. Da je bil naval snega na drevesa res velik, pričajo tudi osem palcev v premeru odlomljene veje. Včeraj se je zopet zjasnilo, solnce je sijalo in sneg se je topil, da je bilo veselje. Če bo tako vreme še par dni vztrajalo, bomo zopet videli vso pokrajino zeleno in cvetečo kakor prej.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 1 knjigovodja, 2 kontorista, 2 potnika, 1 skladiščnik, 6 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika specerijske stroke, 2 kontoristinji, 2 blagajničarki, 5 prodajalk, 3 učenci. — Službe išče: 3 knjigovodje, 4 kontoristi, 5 poslovodij, 4 potniki, 10 skladiščnikov, 27 pomočnikov mešane stroke, 7 pomočnikov železniške stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 14 pomočnikov specerijske stroke, 18 kontoristinj, 15 blagajničark, 22 prodajalk, 6 učencev, 4 učenke. — Posredovalnica posluje za delodajalce, člane društva, učence in učenke brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Kazen za ukradene poljube. Kazen za ukradene poljube ni — kakor se meni — amerikanskega postanka. V Italiji so bili že v renesančni dobi možje, ki so kradli poljube, strogo kaznovani; kazen se je naložila v obratnem razmerju k starosti dekleta ali gospe in je znašala tudi 500 lir ali pa nekaj let ječe. V Florenci je bila v letu 1525. za ukraden poljub naložena kazen: eno leto težke ječe in za Benedikta XIII. je bil celo neki občan, ki je kradel poljube — obešen. — No ja — mi jih bomo pa še vseeno kradli naprej, pa če bi bili desetkrat obešeni.

Kmečka »nedolžnost« v kinematografu. V kinematografu v mestu Höchstu na ruskem, pride vsako nedeljo vse polno občinstva iz mesta, pa tudi iz okolice, tako da je kinematografično gledališče ob takih dnevih čisto napolnjeno. V teh dneh se je igrala zopet ena izmed navadnih »dram«. Dejanju je občinstvu sledilo z nemim občudovanjem, do mesta, kjer hoče mlada gospa, ko dobi povabilo od ljubimca za sestanek, svojega moža, do skrajnosti ljubosumnega, prevariti, v prvi vrsti pa razjeziti. Razume se, da »pozabi« mladą gospa pismo na mizici in odhaja (mora iti raz platno!) da se obleče za sestanek. V tem trenoku se oglasi iz temin' gledališča silno prestrašen glas» Hej — pismo — pismo!« Neka dobra duša v gledališču je pogruntala, da bo ljubosumni soprog sedaj najbrže našel pismo in da bo potem za lahkomiselno ženo hudo. To je zbudilo seveda veselje pri ostalih gledalcih in vsak se je veselil trenotka, ko bo drama končana, zakaj vsi so bili radovedni, in bi radi videli ono sočutno dušo. Toda bili so prevarani. Ona duša je odšla še za teme v gledališču ven v spremstvu hrabrega topničarskega desetnika.

Trst.

Iz vrst narodnega zavednega delavstva pri Sv. Jakobu.

Prijatelj našega lista nam piše:

Z velikim zanimanjem sledimo mi slovenski delavci vseh strok napredku in širjenju ideje, da N. D. O. razširi svoj delokrog tudi izven Primorske in bližnje Istre. Velikega pomena bi bilo to razširjenje N. D. O. osobito na tem, **da bodemo imeli veliko slovanskega delavstva za sabo v slučaju, kakega gibanja tu pri nas.** Ako bi se vsi slovenski delavci zavedali svoje narodnosi, bili bi mi najmočnejša stranka na jugu ali žalibog, da ni tako.

Mnogo našega delavstva tava še vedno v temi brez organizacije in ti delavci so nam v največjo oviro pri našem organizatoričnem delovanju. Ali zapomnijo naj si, da bo prišel čas ko se bodo morali hočeš nočeš organizirati, naj si bo pri N. D. O. ali pa pri socialni demokratični stranki. Kajti, kdor ne bo organiziran ta gotovo ne bo dobil zaslužka pri nobenem gospodarju in izključen bo iz vsake zavedne družbe. Najmočnejša je »Skupina zidarjev« pri N. D. O. Njih število je osobito v zadnjem času močno naraslo, tako da bodo tudi ostali slovenski zidarji vpoštevali svoje tovariše in se organizirali pri N. D. O.

Gotovo bo prišlo do velike »Jugoslovanske zveze vseh zidarjev« s sedežem v Trstu; kajti sedanji odbor skupine dela nato že dolgo časa in na shodu, ki se bo vršil v kratkem se bo gotovo proglasila »Zveza jugoslovanskih zidarjev N. D. O.« Tudi ostalo delavstvo se je začelo gibati tako n. pr.: **Skupina lesnih delavcev** se je vže vstanovila pod zaščito N. D. O. odbor marljivo deluje, da se tudi ta stroka združi v »Zvezo jugoslovanskih lesnih delavcev«. Potem **pekovski delavci, kovinarji itd.** Vse delavstvo je pa zadnji čas prešinila misel, da brez organizacije ni zmage. Radi tega se je veliko število pridružilo k nam in se organiziralo, kajti le v slogi je moč, tako je prav. Pred dvema letoma vstanovil se je tudi godbeni odsek N. D. O. To godbeno društvo ima namen buditi in razveseljevati člane in Tržaško slovensko občinstvo sploh.

Da vsaj hipno pozabi vsakdanje težave in skrbi, ki morijo vsakega delavca radi naraščajoče draginje, stanovanja itd. Ali vstanovitelji tega društva niso nikdar mislili, da bo to edino slovensko godbeno društvo, ki je sestavljeno iz samih zrelih mož in mladeničev, prišlo v tak stadij, da me je sram povedati. Ali ker mora javnost tudi to izvzedeti naj izve: in potem naj sodi tiste, ki so zakrivili, da bi društvo prešlo kmalu na cesto, da se ni v zadnjem času posrečilo z železno voljo nekaterim možem zavreti kolo, da ni vse skup štrbunknilo v vodo. Prvi učiteli »Godbenega odseka N. D. O. bil je g. Lah, kateri je neumorno podučeval teorijo nad 7 mesecev, ko so dobili člani instrumente podučeval je g. Lah jako počasi, celo nekaterim članom prepočasi, tako ker so mislili v svoji navdušenosti, da so že zreli godci, zato so nekateri člani zahtevali naj odbor g. Laha odslovi. Odbor se je moral podvreči večini in g. Lahu dal odpoved. Na njegovo mesto je bil pozvan g. Ferdo Majcen, ki je resnici na ljubo hitro dvignil godbo na površje tako da po 4 mesecih učenja je društvo nastopilo javno 1. septembra 1911.

Na tisoče občinstva prisostvovalo je pri prvem koncertu in vse je navdušeno pozdravljalo gospoda kapelnika in godbo, ki se je kakor za prvikrat izkazala zadosti dobro. Ali slava gospoda kapelnika je začela kmalu otemnjevati namreč med odborom in člani. Njemu na ljubo je moral odbor se menjati skoro vsake tri mesece, kajti ako so bili predsednik in člani neodborniki pred občnim zborom dobri in pošteni so bili potem po občnem zboru, ki so ga člani volili v odbor gotovo najslabši godci z vsakovrstnimi imeni, izvzemši seveda nekatere, ki si jih je gospod kapelnik izbral zase. Godbeno društvo N. D. O. je isti čas imelo 42 izvršujočih članov, sedaj šteje 26 rednih in nekaj podpornih članov. Pri vsakem nastopu silil je svoje pristaše v ospredje čeravno niso bili vsi sposobni za razne nastope. Radi tega je zavladalo veliko sovraštvo in ustanovili sta se dve stranki. Na zadnjem občnem zboru, ki se je vršil oktobra m. l. bil je izvoljen odbor povečini iz članov, ki simpatizirajo iz N. D. O. na čelu mu g. Jos. Šorn.

Odbor in predsednik postavil se je na pravo stališče, hoteč rešiti krizo mirnim potom, svaril in grajal je, kjer je bilo potrebno, najsibo učitelja ali člane. Ker se je nahajal v gostilni prostor za podučevanje godbe, je odbor sporazumno s centralnim odborom N. D. O. najel drugi boljši prostor izven gostilne, kar je popolnoma prav. Ali ta sklep odbora ni ugajal g. Majcenu in njegovi stranki, češ da v novih prostorih ni tako primerno. Ali vkljub opoziciji, ki je nastala vsled tega sklepa se je društvo preselilo v nove prostore in s tem je bila usoda zapečatena. Neprestano je g. kapelnik Majcen ruval proti odboru in njegovi pripadniki so celo dejansko grozili nekaterim članom tako, da so se morali nekateri zagovarjati pred sodnijo in bili kaznovani. Radi vseh teh nelepih zaslug, ki si jih je stekel g. Majcen, mu je odbor odpovedal nadaljno podučevanje godbe in sedaj je nastal ogenj v strehi.

Gospod kapelnik Majcen je zbral svoje pristaše in se odcepil od godbenega odseka N. D. O. ter tako osnoval svoje godbeno društvo, ki se je sedaj oklicalo za »Prvo Slovensko Tržaško narodno godbo«. Tako so nastali iz enega godbenega društva dve godbi. G. Majcen se je preselil s svojimi pristaši v prejšnje prostore. Zbral je še nekaj mož in ž njimi je pričel »Prvo slovensko tržaško narodno godbo«. Mislili so popolnoma uničiti godbeni odsek N. D. O. ali ni se jim posrečilo. Godbeni odsek N. D. O. bo izšel iz te krize častno ven, kajti svest si je svoje naloge. Ker misli g. Majcen s svojo »bando« konkurirati godbi N. D. O. zato pošilja svoje »agente« po Vipavski dolini in po bližnjem Krasu. Odbor godbenega odseka N. D. O. je po svojem zagovorniku dr. Jos. Mandiču vložil tožbo na sodnijo za povrnitev društvenih instrumentov, krojev in muzikalij. Vse to bo treba povrniti glasom pravil, ki se glasijo, da društveno godalo ostane vedno last društva. Ko bode po sodnijski obravnavi, ki se ima vršiti 25. t. m. ostala »Prva slov. tržaška narodna godba« brez instrumentov, kaj potem? Ali vse eno, srečno pot!

Pri tržaških godbenih društvih Vam je za vselej odklenkalo. Pika.

NB.: Dragim čitateljem bom o uspehu obravnave pri sodniji natančno prihodnjič poročal.

Hotel Hinka Kosič v Trstu se priporoča. Več v oglasu.

*

DVA ANARHISTA.

Ranitelj Siglicha aretiran.

»Dan« je že parkrat poročal, o napadu z nožem, ki se je izvršil 5. t. m. v kavarni »Edison« v Trstu. Poročal je natančno, kako se je napad izvršil in tudi o stanju in izjavi ranjenca, ki leži še vedno v mestni bolnišnici. O napadalcu pa ni mogel ničesar poročati, zakaj nihče ni vedel, kdo je. Tržaška policija je iskala zločinca 6 dni neprestano, toda v tem času se ji ni posrečilo najti napadalca, zakaj ranjeni Siglich je trdovratno skrival napadalčevo ime. »Dan« je že pisal, da je izvršila policija več aretacij, toda morala je zopet izpustiti vse aretirance, zakaj nihče ni bil pravi. V petek, okoli 10. **ure zjutraj pa se je policiji posrečilo aretirati pravega napadalca.** Aretiral ga je policijski nadzornik Karol Titz, ki je poznan kakor najboljša policijska moč v Trstu. Napadalec se imenuje Anton Crisciach, star 29 let, brezposelni mehanik, doma iz Pirana (Istra). — Pripeljan je bil na policijo, kjer ga je začel zaslišavati policijski nadsvetnik Contin. — V začetku izpraševanja je govoril Crisciach precej dvoumno, pozneje pa se je odločil in je začel pripovedovati obširno svojo zgodbo. — Kratka vsebina njegove izpovedi je približno tale: Slučajno se je spoznal s Siglichem v letu 1903. V tistem času je stanoval Siglich skupno z neko žensko, katera ga je podpirala, v plačilo za to pa jo je Siglich kratkočasil. — V letu 1906 pa je bil Siglich aretiran, ker se je udeležil vloma neke blagajne v Gorici. Na goriškem sodišču je bil zato obsojen Siglich v 5 in pol letno ječo. Zaprt je bil v kaznilnici v Kopru. V tem času je Siglichu nekdo poročal v zapore, da mu je postala ona ženska nezvesta, da ne mara ostati toliko časa brez moža, in da ljubi sedaj Crisciacha. Siglich je bil tedaj ves jezen, ker je sumil, da je Crisciach premotil njegovo žensko, od katere vživa najbrže vse one dobrote, katere je vžival prej sam. Siglich pa je bil seveda zaprt v ječi in si ni mogel pomagati. Zato je kuhal jezo in je sklenil, da se maščuje nad Crisciachom, kakor hitro bo zopet na prostem. — Crisciach je povedal pri zaslišanju, da ni bil s tisto žensko nikoli intimen. Ker jo je poznal, jo je ustavil večkrat na cesti in jo je izpraševal, kako je s Siglichem v ječi. — Ko je prišel Siglich iz kaznilnice, je pretil Crisciachu, da se bo maščeval nad njim. Ker pa se je čutil Crisciach nekrivega, ni hotel, da bi padlo nanj maščevanje; zato je tudi sam šel h Siglichu in mu je razjasnil vso stvar radi one ženske. Siglich pa se ni dal prepričati, ampak trdil je še vedno, da mu je prijatelj zapeljal žensko in jo priklenil nase. Ponovno mu je žugal z maščevanjem. Crisciach je pripeljal tedaj vse polno oseb, ki so pričale, da se ni nikoli laskal Siglichovi ženski. Siglich je ostal trdovraten in ni hotel verjeti ne pričam ne Crisciachu. Trdil je marsikaj kar pa je bilo vse izmišljeno. — V Milanu je neko društvo, katerega člana sta bila tudi Siglich in Crisciach. To anarhistično društvo, ki ima člane po raznih mestih, **ni nič drugega, kakor roparska banda.** (To pravimo mi, kar lahko sklepamo iz življenja članov.) To milansko društvo je menda podpiralo svoje člane, ki so bili brez sredstva. Tako je podpiralo tudi Crisciacha. Siglich pa se je hotel maščevati nad Crisciachom s tem, da je pisal omenjenemu društvu, da je izdajalec, da izdaja društvo in njegove tajnosti (lopovščine itd., op. dop.) policiji, skratka: v tem pismu ga je hotel očrniti društvu. — Pred dvema mesecema so sklenili Crisciach in trije njegovi prijatelji, da vlomijo v blagajno nekega urada v Kopru (Istra.). Peljali so se z večernim vlakom v Koper; s seboj so imeli vse potrebno orodje. Ko so izstopili na postaji v Kopru, so bili obkoljeni od stražarjev in orožnikov in nato aretirani. Oblasti so vedele, da nameravajo okrasti ono blagajno. Prišli so pred sodišče in so bili kaznovani. Crisciach in prijatelji so bili obsojeni na dva meseca zapora. Kako je zvedela oblast za njihov načrt? Crisciach je sumil Siglicha, ker je vedel, da ga ta sovraži. To ga je razkačilo. — Tretjega t. m. je prišel s tovariši iz zapora. Vsi štirje so se odpeljali s parnikom v Trst, kjer so jih pričakovali prijatelji. Nato so se šli veselit in popivat. Crisciach je popival do nedelje, tu pa se je podal v kavarno »Edison«, ker je vedel, da dobi tam Siglicha. Kaj se je zgodilo dalje, je rekel aretiranec, da se ne spominja. Najbrže je očital Siglichu, da jih je on izdal policiji; ker pa mu je Siglich odgovarjal cinično, se je najbrže Crisciach razjezil in ga začel zbadati z nožem. — Crisciach je bil odpeljan v zapore, od kjer pride pred sodnijo. Razprava in razsodba utegne biti še zelo zanimiva. Ko pride na dnevni red, bomo že poročali o njej. — P. s.: Siglichova ženska, ki je izvor cele drame, je sedaj že poročena in gotovo pride tudi v to afero.

Tedenska kronika.

Vse na svetu se pretvarja,
kje resnica je — kje laž,
marsikdo je brez denarja,
pa se kaže bogataš.

(Vsak se rad drugače kaže,
ker sam sebe ne pozna,
vsak sam sebi — svetu laže,
ker preveč — napak ima.)

Tudi Turki so lagali —
to ni bilo jim v korist —
drugi so jim pomagali —
na primer — kak nemški list.

Prišla slaba je novica —
da vsa vojska jim beži,
rekli so: tó ni resnica,
to le same so laži...

Ko je prišla brzojavka,
vedeli so, kaj je to...
»Vendar treba je popravka,
da to drugi ne zvedo«...

Mesto Carigrad polnile
so pregnane množice,
polne Turčinov so bile,
carigrajske ulice.

Turki so jim razglasili:
»Bratje zmaga naša je,
Vse Bolgare smo pobili —
zmagal Šukri-paša je.«

Turki so se veselili,
zmage praznovali so,
(drugi dan so se jezili,
tiho vsi molčali so).

Toda ne le v Carigradi
mnogo bilo je laži —
skoraj da pri vsaki vladi
se kaj takega godi.

Kaj po svetu bi iskali,
kar imamo tu doma
(drugih naj nikar ne žali,
kdor napake sam ima).

Cuvaj nam še vedno vlada
eno leto že sedi —
kakor nepremična klada
vse Hrvate k tlom tišči.

Sicer je o tem govoril
v Opatiji Šušteršič,
ker pa ni ničesar storil —
vse ni pomagalo nič.

Tudi drugi so veljaki
večkrat protestirali —
toda ker so vsi enaki,
niso se — upirali.

In tako že leto celo
Cuvaj vlada tu in tam —

kadar se mu bode zdelo,
dal slovo bo menda nam.

In pri tem se pritožuje
tu in tam kak patrijot —
da se več ne navdušuje,
za svoj dom — slovanski rod.

To seveda je težava —
in to tudi nas boli —
toda kaj če vsa država
za Albance le skrbi.

Za ljubezen gre ljubezen,
kar dobimo — plačamo —
če je kdo na nas le jezen —
mu enako — vračamo.

Mi dovolj smo pokazali,
in storili smo dolžnost —
drugim smo meso dajali —
nam metali so le kost.

Vendar stara še zvestoba
je ostala v dnu srca —
in ostala bo do groba —
če se nam pravice da.

Naši stari veterani
v svojem društvu stali so,
kadar šli so po Ljubljani
dobro se držali so.

Lepi bili so v paradi,
kadar so marširali,
(sicer v vsaki bi armadi
radi paradirali.)

Ker pa bilo za državo
je nevarno društvo to —
so odvzeli jim zastavo
zraven pa blagajnico.

Zdaj zastavo so jim dali
a denarja nikjer ni,
vendar kaj bi godrnjali —
živeli: vetrajnarji!

Zdaj sezono smo končali,
gledališča vsak je sit,
ko račune smo si dali —
se je skazal deficit.

Toda kaj bi godrnjali —
bilo je in bo tako —
vendar pot smo drugo vbrali,
da v bodoče boljše bo.

Ker po vkusu naše mase
ni umetnost kot drugod,
ker le smeha išče zase,
delavec si in gospod.

Smo gledališče spremenili —
kinematograf bo zdaj —
tam se bomo veselili —
vsem Ljubljančanom bo raj.

To Ljubljana bo sloveča,
vsemu svetu naokol —
ker nastala huda gnječa
bo pred »Kino-Metropol«.

Skoraj bo prišla sobota,
Ko se »Kino« bo začel,
to bo smeha in krohota
in blagajnik bo vesel.

Če ni vina polna miza —
vsi prav kislo se drže —
zdaj je rešena ta kriza —
novo k nam življenje gre.

Hitro smo napredovali
kvišku gremo bolj in bolj,
kaj bi se ne radovali,
Živio »Kino« — »Metropol«.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

ATENTAT NA ŠPANSKEGA KRALJA.

Madrid, 13. aprila. Na kralja Alfonza ki se je vračal od inšpekcije armade po madridskih ulicah domov, je neki mladenič trikrat iz revolverja ustrelil. Kralj ni bil zadet. Oseba napadalca neznana. Med navdušenimi klici se je kralj vrnil v palačo.

PODROBNOSTI.

Madrid, 13. aprila. **Atentat se je zgodil ob 1 uri 35 minut. Prizorišče čina je bila ulica Rue Alcala. Kralj se je vračal na čelu vojaškega oddelka, ki ga je spremljal pri inšpekciji armade.**

PO ULICAH ŠPALIR.

Sprevod se je le počasi premikal, ker gneča po ulicah je bila velikanska. Ljudstvo je prirejalo kralju ovacije.

ATENTATOR NA TROTOARJU.

Zadaj za množico, ki je v špalirju prisostvovala kraljevemu pohodu, je brezbrižno korakal gori in doli mlad mož, ki se je od časa do časa s tajnimi znaki sporazumeval z nekim drugim

NAJBRŽE S SVOJIM KOMPLICEM

Ko se je kralj približal na mesto, kjer je bila gneča največja, se je neznanec divje zaril med množico in v razdalji par korakov sprožil na kralja dva strela.

Nista zadeli krogli kralja, temveč njegovega konja, ki se je v pleča ranjen zgrudil. Kralj je nato zajahal konja, ki mu ga je prepustil njegov adjutant.

ATENTATOR SE PREMETAVA S POLICAJEMA.

Dva policista sta takoj zagrabila atentatorja, ki je začel simulirati blaznost. Prišlo je do besnega pretepa med njim in policajema, ki sta mu skušala izruvati revolver.

ATENTATOR USTRELI V TRETJIČ NA KRALJA.

Med prerivanjem in premetavanjem se je atentatorju posrečilo oddati na kralja tretji strel, ki pa tudi ni zadel.

ŠE EN POLICIST NA POMOČ.

Atentator je bil v močnih rokah. Policista mu nista bila kos, dokler jima ni prišel na pomoč tretji stražnik. Vsem skupaj se je posrečilo iztrgati napadalcu revolver.

ATENTATOR NAPADE POLICISTE Z BODALOM.

Komaj se je policajem posrečilo dobiti napadalca v svojo sredo ter ž njim vred odkorakati proti komisarijatu, že je potegnil napadalec izza pasa ostro bodalo, ter napadel svoje tri njemu neljube spremljevalce, katerim se je pa le posrečilo, da so mu izvili nevarno orožje iz rok.

ATENTATOR SE RAZODENE.

Na policiji je napadalec izjavil, da se imenuje

Albecre,

star 25 let, po poklicu mizar.

NJEGOVI NAMENI.

Izjavil je, da je nameraval kralja ubiti. Ko so ga povprašali po političnem prepričanju

takrat je atentator molčal.

Vsa prizadevanja, ga pripraviti do odgovora, so bila zaman.

PRIPELJEJO ŠE ENEGA.

V tem pa pripeljejo policisti še nekoga, o katerem so priče trdile, da je dobival znamenja od atentatorja. Pove, da je učitelj francoskega jezika in je rodom Francoz.

TAJI, DA BI BIL V ZVEZI Z ATENTATORJEM.

Izjavlja, da atentatorja niti ne pozna.

KRALJ PO ATENTATU.

Kralj je bil čisto miren in je hladnokrvno nadaljeval svojo pot. Ko je prišel v palačo, je smehljaje pripovedoval kraljici, kako se je napad izvršil.

NAPAD — ČIN TRENOTKA.

O napadu niso čete, ki so kralja spremljale, imele nobene vednosti. Vse se je odigralo v trenotku.

VELIKANSKI VIHARJI S SNEGOM.

Dunaj, 13. aprila. S Toulona kot iz Budimpešte se poroča o besnih viharjih in o snežnih vihrah. V Toulonu je bilo morje vsled viharja tako razburkano, da je pretrgalo v pristanišču vezi vojne ladje »Patrie«, ki je bila zanešena na morje. Vendar se ji je posrečilo, brez škode priti zopet h kraju. V Budimpešti so bile danes ob 4. uri zjutraj velikanske snežne vihre, o katerih prihajajo poročila s cele dežele.

PAPEŽ IMA 38 STOPINJ TEMPERATURE.

Rim, 13. aprila. Stanje papeža je sila opasno, ker se je bati, da preide njegova dosedanja bolezen v vnetje pluč. Temperatura je nastopila že 38 stopinjo.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno **Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.**

Cenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu **H. Kosič,** ulica Carradori št. 15. Cene nizke. 283

Prva delavnica
v Ljubljani za popravila
vseh vrst čevljev
Hitra in trpežna izvršitev po nizki ceni. Prešernova ul. 9 na dvorišču.

Laška kuhinja
v Ljubljani.
Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljše vino iz deželne kleti
Paronco in Brioni.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne
BLUZE krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.
Solidna tvrdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljiva v
otroških oblekcah
:: in krstni opravi. ::

V plačilne težkoče zašli trgovci in industrijci
se ranžirajo
najhitreje in popolno diskretno in se v to svrho tudi denar preskrbi.
Vprašanja pod „Filijalka Ljubljana" na upravo „Dneva".
146

„Zdravnik želodca"
je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborno upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manikati.

Radi prevelike zaloge blaga dajem
20% popusta
vse pomladne najnovejše damske kostume, krila, bluze kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke najmodernejšega kroja.
Postrežba točna in solidna. Cene priznano nizke.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

5 glavnih dobitkov
90.000, 40 000, 30.000, 20.000 in 20.000 K, ozir. frankov in lir
zadene tekom meseca majnika
v srečnem slučaju že z vplačilom samo 5 kron, kdor naroči izborno skupino 5 srečk na 70 mesečnih obrokov po K 5·—.
15 žrebanj vsako leto!
Zahtevajte obširni mamikovi prospekt! Iz njegove vsebine: Za eno krono 100.000 frankov!
Češke industr. banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Pri nakupu „pravega Francka" izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Zavrnite previdno podobne zavoje kot ne „pravi Franck".

Tovarna v Zagrebu.
Proizvod najboljših sirovin.
sl im 129/24677

Moderne srajce — bee n barvast e,
tenniske, lovske, hribolazke, mrežaste, in vse druge vrste z ovratnikom in brez ovratnika, spalne srajce, trdi in mehki ovratniki, zapestnice, naprsniki, dolge in kratke spodnje hlače, majice, nogavice itd. vse v največji izbiri in najboljši kakovosti po zelo skromnih in stalnih cenah
z 10% popustom
v modni in športni trgovini 4
P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Del. glavnica: K 8,000.000. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 1,000.000.
Stritarjeva ulica štev. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4¾%